

UZUPEŁNIA ZESPÓŁ NADZORUJĄCY

*miejsce
na naklejkę*

KOD UCZNIĄ

--	--	--

PESEL

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

EGZAMIN W KLASIE TRZECIEJ GIMNAZJUM

CZEŚĆ 1. HISTORIA I WIEDZA O SPOŁECZEŃSTWIE

Instrukcja dla ucznia

1. Sprawdź, czy na kolejno ponumerowanych 14 stronach jest wydrukowanych **20 zadań**.
2. Sprawdź, czy do arkusza jest dołączona karta odpowiedzi.
3. Brak stron lub inne usterki zgłoś nauczycielowi.
4. Czytaj uważnie wszystkie teksty i zadania.
5. Wszystkie zadania rozwiąż długopisem lub piórem.
6. Do niektórych zadań podane są cztery odpowiedzi: A, B, C, D. Tylko jedna z nich jest poprawna. Wybierz ją i zaznacz znakiem **X**, np.:
X B. C. D.
7. Jeśli się pomylisz, otocz znak **X** kółkiem i zaznacz inną odpowiedź, np.:
(X) B. ~~X~~ D.
8. Do niektórych zadań podane są dwie odpowiedzi:
A. B. albo TAK NIE
Tylko jedna z nich jest prawdziwa. Wybierz ją i zaznacz znakiem **X**, np.:
X B. albo T~~X~~K NIE
9. Pozostałe zadania wykonuj zgodnie z poleceniami.
10. Zapisy w brudnopisie nie będą sprawdzane i oceniane.

Powodzenia!

**UZUPEŁNIA ZESPÓŁ
NADZORUJĄCY**

Uprawnienia ucznia
do nieprzenoszenia
zaznaczeń na kartę

**18 KWIETNIA
2018**

**Godzina
rozpoczęcia:
9:00**

**Czas pracy:
do 80 minut**

GH-H8-182

Przeczytaj tekst i wykonaj zadanie 1.

Dolina Nilu tworzyła długi, szeroki i niezwykle urodzajny pas. Na brzegach pokrytych mułem mieszkańcy uprawiali rolę. Rzeka regularnie wylewała, co nadawało ich życiu stały i miarowy rytm.

Zadanie 1. (0–2)

Dokończ każde zdanie odpowiednią informacją z ramki. Wpisz literę A albo B.

1. Tekst opisuje środowisko geograficzne _____

Egiptu.	A
---------	---

Grecji.	B
---------	---

2. Warunki życia mieszkańców były uzależnione od _____

kontaktów z zagranicą.	A
------------------------	---

wylewów rzeki.	B
----------------	---

Przeczytaj tekst i wykonaj zadanie 2.

Najważniejsze bóstwa zamieszkiwały górę Olimp. Ich imiona – Zeus, Ares, Afrodyta – stały się częścią europejskiego dziedzictwa mitów i legend. Oddawano im cześć w czasie miejskich świąt, a także w domach i na przydrożnych ołtarzach, gdzie składano ofiary.

Zadanie 2. (0–1)

Dokończ zdanie odpowiednią informacją z ramki. Wpisz literę A albo B.

Tekst opisuje religię, która powstała w _____

starożytnej Grecji.	A
---------------------	---

starożytnym Egipcie.	B
----------------------	---

Na podstawie mapy wykonaj zadanie 3.

Polska w okresie rządów Mieszka I

Zadanie 3. (0–3)

Dokończ każde zdanie odpowiednią informacją z ramki. Wpisz literę A albo B.

1. Mapa przedstawia obszar Polski w _____

X wieku.	A
----------	---

XIV wieku.	B
------------	---

2. Plemię, które wchodziło w skład państwa polskiego, to _____

Prusowie.	A
-----------	---

Wiślanie.	B
-----------	---

3. Gniezno położone było na terytorium należącym do plemienia _____

Polan.	A
--------	---

Mazowszan.	B
------------	---

Na podstawie ilustracji wykonaj zadanie 4.

Ratusz w Poznaniu

Zadanie 4. (0–1)

Dokończ zdanie odpowiednią informacją z ramki. Wpisz literę A albo B.

Ratusz przedstawiony na ilustracji jest przykładem architektury _____

gotyckiej.	A
------------	---

renesansowej.	B
---------------	---

Przeczytaj tekst i wykonaj zadanie 5.

Władca jest ucieleśnieniem mądrości. Jakkolwiek opór wobec władzy królewskiej, nawet ciche wyrażanie swojego niezadowolenia, jest zupełnie niedopuszczalny. Król wie, co jest najlepsze dla poddanych – szlachty, duchowieństwa i ludu.

Zadanie 5. (0–1)

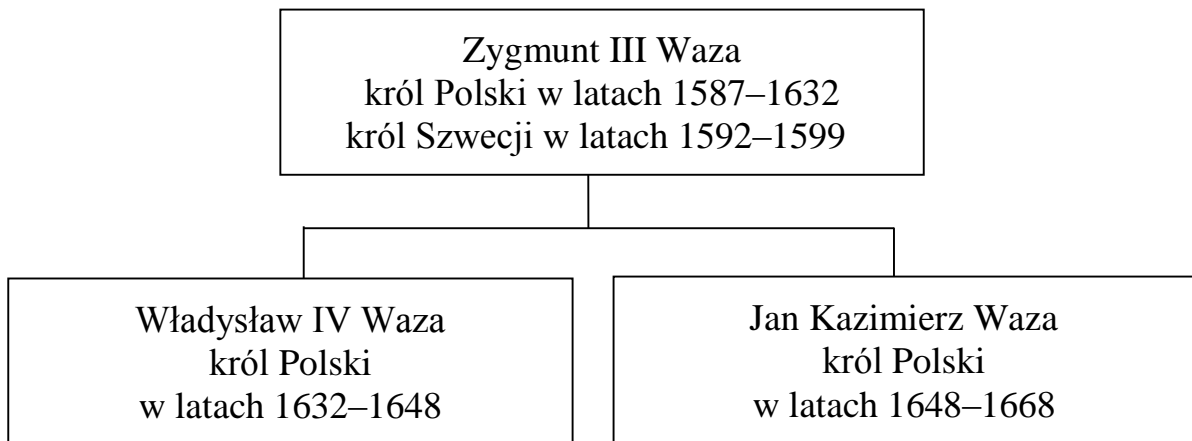
Dokończ zdanie odpowiednią informacją z ramki. Wpisz literę A albo B.

W tekście opisana jest _____

demokracja szlachecka.	A
------------------------	---

monarchia absolutna.	B
----------------------	---

Na podstawie tablicy genealogicznej wykonaj zadanie 6.

Zadanie 6. (0–3)

Oceń, czy zdania są prawdziwe. Zaznacz TAK albo NIE.

1. Ojciec Jana Kazimierza był królem Szwecji i Polski.

TAK

NIE

2. Zygmunt III był następcą Władysława IV na tronie polskim.

TAK

NIE

3. Władysław IV i Jan Kazimierz panowali w Polsce w XVII wieku.

TAK

NIE

Na podstawie tabeli wykonaj zadanie 7.

Terytorium Rzeczypospolitej zagarnięte przez państwa zaborcze w tys. km²

Państwo zaborcze	I rozbiór	II rozbiór	III rozbiór	RAZEM
Austria	83	–	47	130
Prusy	36	58	55	149
Rosja	92	250	120	462

Zadanie 7. (0–2)

Dokończ każde zdanie odpowiednią informacją z ramki. Wpisz literę A albo B.

1. Najwięcej ziem polskich zagarnęła _____

Rosja.	A
--------	---

Austria.	B
----------	---

2. W drugim rozbiórce Polski wzięły udział _____

Rosja i Austria.	A
------------------	---

Rosja i Prusy.	B
----------------	---

Przeczytaj tekst i wykonaj zadanie 8.

W szkołach Wielkopolski zezwalano na używanie języka polskiego jedynie w najmłodszych klasach szkół elementarnych i na lekcjach religii. Poważne zagrożenie dla państwa zaborczego stanowił Kościół katolicki, któremu Bismarck wypowiedział tzw. wojnę o kulturę, czyli Kulturkampf.

Zadanie 8. (0–1)

Dokończ zdanie odpowiednią informacją z ramki. Wpisz literę A albo B.

Tekst opisuje sytuację panującą w zaborze _____

austriackim.	A
--------------	---

pruskim.	B
----------	---

Na podstawie ilustracji wykonaj zadanie 9.

Zadanie 9. (0–1)

Dokończ zdanie odpowiednią informacją z ramki. Wpisz literę A albo B.

Ilustracja przedstawia oddziały regularnego wojska polskiego walczącego podczas powstania _____

listopadowego.	A
----------------	---

styczniowego.	B
---------------	---

Zadanie 10. (0–2)

Uporządkuj wydarzenia historyczne zgodnie z kolejnością chronologiczną. Wpisz do każdego wiersza tabeli odpowiednio literę A, B albo C.

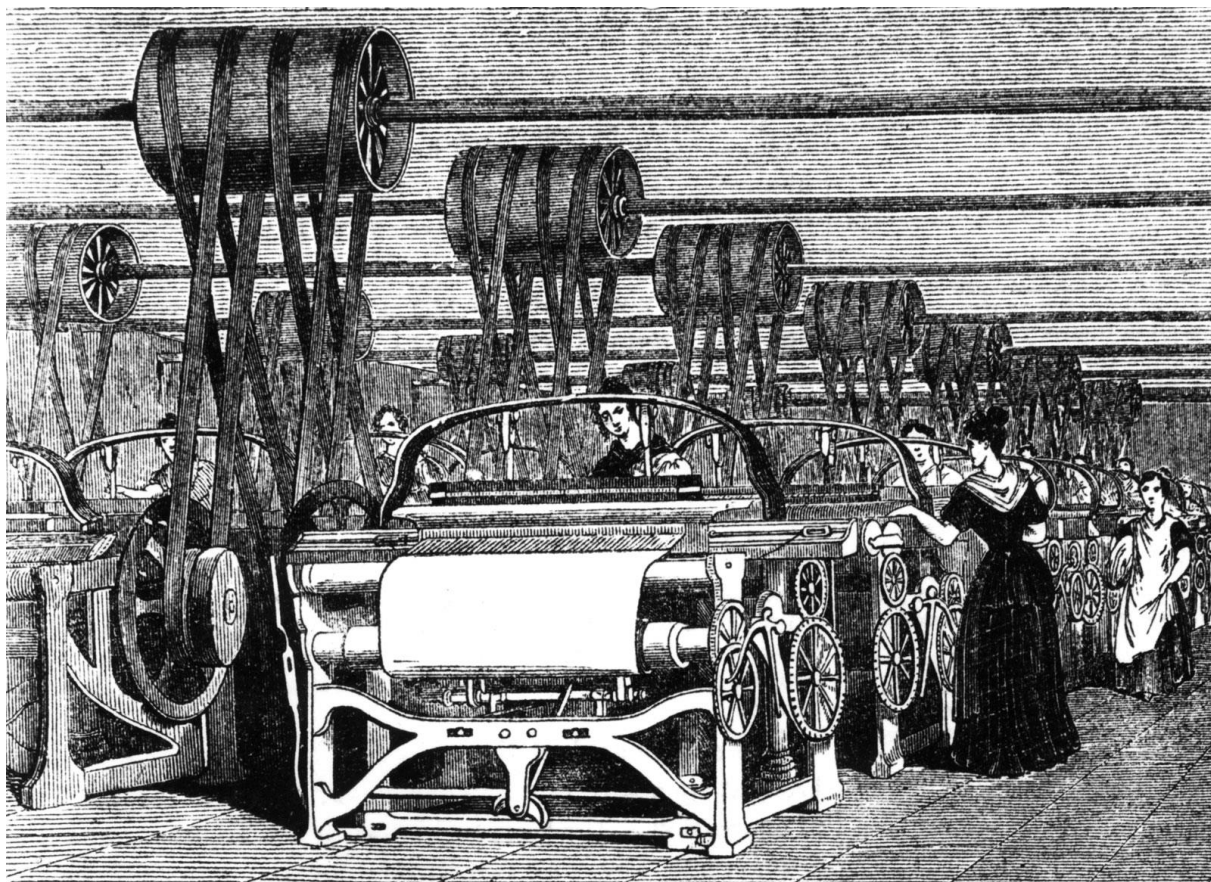
1.	Wydarzenie chronologicznie pierwsze.	
2.	Wydarzenie chronologicznie trzecie.	

wybuch wojny secesyjnej w Stanach Zjednoczonych	A
---	---

zakończenie obrad kongresu wiedeńskiego	B
---	---

wybuch I wojny światowej	C
--------------------------	---

Na podstawie ilustracji wykonaj zadanie 11.

Zadanie 11. (0–2)

Dokończ każde zdanie odpowiednią informacją z ramki. Wpisz literę A albo B.

1. Ilustracja przedstawia wnętrze _____

zakładu rzemieślniczego.

A

fabryki.

B

2. Sposób produkcji przedstawiony na ilustracji upowszechnił się w Europie _____

w XVI wieku.

A

w XIX wieku.

B

Przeczytaj tekst i wykonaj zadanie 12.

Prezydent Stanów Zjednoczonych Thomas Woodrow Wilson w swoim orędziu do Kongresu zadeklarował, że z terenów bezspornie polskich powinno powstać niepodległe państwo polskie z dostępem do morza.

Zadanie 12. (0–1)

Dokończ zdanie odpowiednią informacją z ramki. Wpisz literę A albo B.

Orędzie opisane w tekście zostało wygłoszone w czasie _____

I wojny światowej.	A	wojny secesyjnej w USA.	B
--------------------	---	-------------------------	---

Przeczytaj tekst i wykonaj zadanie 13.

Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej (fragment)

Art. 41.

1. Każdemu zapewnia się nietykalność osobistą i wolność osobistą. Pozbawienie lub ograniczenie wolności może nastąpić tylko na zasadach i w trybie określonym w ustawie.

Zadanie 13. (0–1)

Dokończ zdanie odpowiednią informacją z ramki. Wpisz literę A albo B.

Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej zapewnia nietykalność osobistą _____

tylko obywatelom Rzeczypospolitej.	A	tym, którzy przebywają na terytorium Rzeczypospolitej.	B
------------------------------------	---	--	---

Przeczytaj tekst i wykonaj zadanie 14.

Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej (fragment)
Art. 62.

1. Obywatel polski ma prawo udziału w referendum oraz prawo wybierania Prezydenta Rzeczypospolitej, posłów, senatorów i przedstawicieli do organów samorządu terytorialnego, jeżeli najpóźniej w dniu głosowania kończy 18 lat.
2. Prawo udziału w referendum oraz prawo wybierania nie przysługuje osobom, które prawomocnym orzeczeniem sądowym są ubezwłasnowolnione lub pozbawione praw publicznych albo wyborczych.

Zadanie 14. (0–2)

Oceń, czy zdania są prawdziwe. Zaznacz TAK albo NIE.

1. Każdy obywatel Rzeczypospolitej Polskiej, bez względu na wiek, ma prawo wybierania posłów i senatorów.

TAK

NIE

2. Sąd może pozbawić obywateli prawa wyborczego.

TAK

NIE

Na podstawie ilustracji wykonaj zadanie 15.

Zadanie 15. (0–1)

Dokończ zdanie odpowiednią informacją z ramki. Wpisz literę A albo B.

Plakat przedstawiony na ilustracji zachęca do _____

udziału w wyborach.

A

niebrania udziału w wyborach.

B

Przeczytaj tekst i wykonaj zadanie 16.

Pan Kowalski podpisał petycję do władz gminy, w której sprzeciwił się planowanej lokalizacji wysypiska śmieci.

Zadanie 16. (0–1)

Dokończ zdanie odpowiednią informacją z ramki. Wpisz literę A albo B.

Pan Kowalski podpisał petycję skierowaną do władz _____

centralnych.	A
--------------	---

samorządowych.	B
----------------	---

Na podstawie ilustracji wykonaj zadanie 17.

A

GIEŁDA PAPIERÓW
WARTOŚCIOWYCH
W WARSZAWIE

B

Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów

C

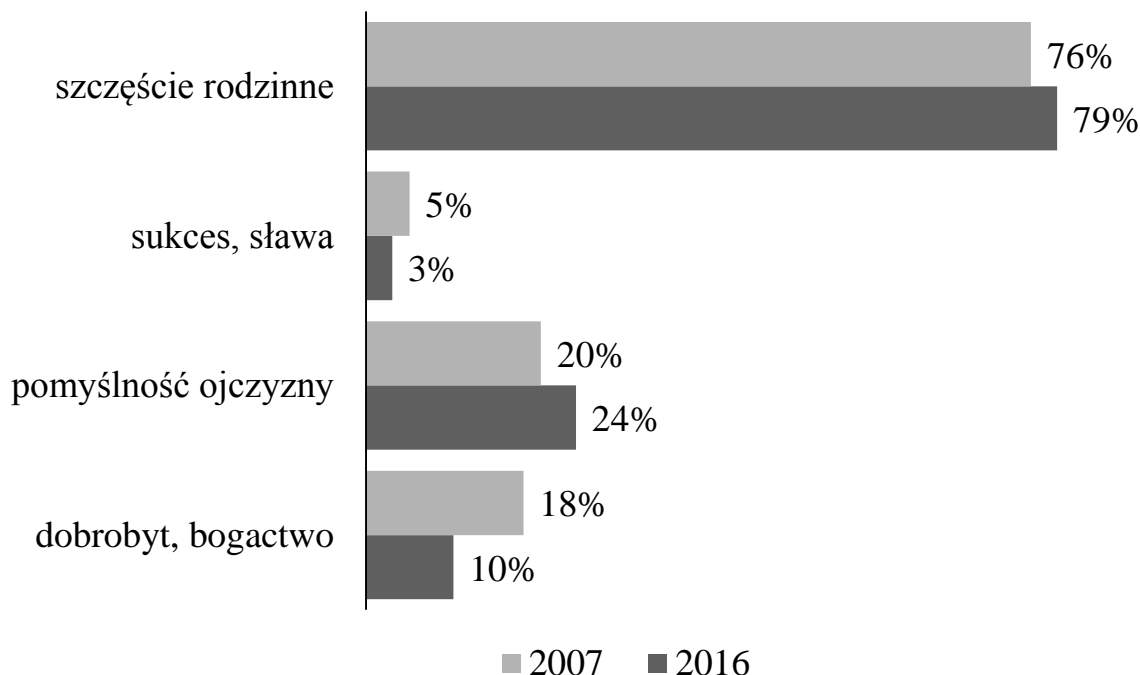
Zadanie 17. (0–2)

Przyporządkuj poniższym opisom właściwe ilustracje. Wpisz do każdego wiersza tabeli odpowiednio literę A, B albo C.

1.	Celem działania tej instytucji jest m.in. pośrednictwo w obrocie akcjami i obligacjami.	
2.	Jest to instytucja, która ma wyłączne prawo emisji pieniądza w Polsce.	

Na podstawie wykresu wykonaj zadanie 18.

Wartości, które Polacy uważają za najważniejsze w swoim codziennym życiu.

Zadanie 18. (0–3)

Dokończ każde zdanie odpowiednią informacją z ramki. Wpisz literę A albo B.

1. Ponad połowa Polaków uważa, że najważniejsze w ich życiu jest ____

bogactwo, dobrobyt.	A
---------------------	---

szczęście rodzinne.	B
---------------------	---

2. Więcej Polaków wybierało pomyślność ojczyzny w ____

2007 roku.	A
------------	---

2016 roku.	B
------------	---

3. Znaczenie sławy i sukcesu w życiu Polaków w 2016 roku ____

się zmniejszyło.	A
------------------	---

się zwiększyło.	B
-----------------	---

Na podstawie tabeli wykonaj zadanie 19.

Sprzedaż rowerów „Majka” w wybranych miesiącach 2017 roku		
Miesiąc	Cena roweru	Liczba sprzedanych rowerów
marzec	1250 zł	5
kwiecień	1100 zł	10
maj	1050 zł	13
czerwiec	1000 zł	17

Zadanie 19. (0–1)

Oceń, czy zdanie jest prawdziwe. Zaznacz TAK albo NIE.

Popyt na rowery wzrastał wraz ze spadkiem ich cen.

TAK

NIE

Na podstawie ilustracji wykonaj zadanie 20.

Zadanie 20. (0–1)

Dokończ zdanie odpowiednią informacją z ramki. Wpisz literę A albo B.

Głównym celem organizacji, której symbol przedstawiono na ilustracji, jest _____

rozwój społeczny i ekonomiczny zrzeszonych państw.	A
--	---

zagwarantowanie wolności i bezpieczeństwa państwom członkowskim.	B
--	---

GH-H8-182

Uprawnienia ucznia do
nieprzenoszenia zaznaczeń na kartę

WYPEŁNIA ZESPÓŁ NADZORUJĄCY

PESEL

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

KOD UCZNI

--	--	--

*miejsce
na naklejkę*

Nr zad.	Odpowiedzi		
1.1	☐ A	☐ B	
1.2	☐ A	☐ B	
2	☐ A	☐ B	
3.1	☐ A	☐ B	
3.2	☐ A	☐ B	
3.3	☐ A	☐ B	
4	☐ A	☐ B	
5	☐ A	☐ B	
6.1	☐ T	☐ N	
6.2	☐ T	☐ N	
6.3	☐ T	☐ N	
7.1	☐ A	☐ B	
7.2	☐ A	☐ B	
8	☐ A	☐ B	
9	☐ A	☐ B	
10.1	☐ A	☐ B	☐ C
10.2	☐ A	☐ B	☐ C
11.1	☐ A	☐ B	
11.2	☐ A	☐ B	
12	☐ A	☐ B	

W
Y
P
E
Ł
N
I
A

E
G
Z
A
M
I
N
A
T
O
R

Nr zad.	Odpowiedzi		
13	☐ A	☐ B	
14.1	☐ T	☐ N	
14.2	☐ T	☐ N	
15	☐ A	☐ B	
16	☐ A	☐ B	
17.1	☐ A	☐ B	☐ C
17.2	☐ A	☐ B	☐ C
18.1	☐ A	☐ B	
18.2	☐ A	☐ B	
18.3	☐ A	☐ B	
19	☐ T	☐ N	
20	☐ A	☐ B	

--	--	--	--	--	--	--	--	--

KOD EGZAMINATORA

.....
Czytelny podpis egzaminatora